

**Kamu İhale Tebliği
(Tebliğ No: 2003/4)**

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından Kurumumuza aktarılan konuların değerlendirilmesi sonucunda, anılan Kanunun uygulanmasında karşılaşılan ve yoğun olarak gündeme getirilen tereddütlere ilişkin olarak aşağıdaki hususların açıklanması gerekli görülmüştür.

I- Doğrudan temin

4734 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde "doğrudan temin" ihale usulleri arasında sayılmış ve 22 nci maddesinde;

"Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyon sağlanması için ilk alımı izleyen üç yıl içinde ihtiyaç duyulan yedek parça, ek malzeme veya hizmetin ilk alım yapılanın dışında başka gerçek veya tüzel kişiden temin edilememesi.

d) İdarelerin beş milyar (01.02.2003 tarihinden itibaren güncellenen tutar 6.365.000.000) Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları.

e) İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz malın alımı veya kiralınması.

(a), (b) ve (c) bentlerine göre, tekliflerin hazırlanması için yeterli süre tanınmak suretiyle davet edilecek istekli ile idarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılamak amacıyla teknik şartlar ve fiyat üzerinde görüşme yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

(d) bendinin uygulanması halinde, ihale komisyonu kurulmadan ve teminat alınmadan ihale yetkilisince görevlendirilecek kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir. Bu bent gereğince temin edilen ihtiyaçlara ilişkin olarak hazırlanan sözleşmelerin notere onaylatılması ve tescil ettirilmesi zorunlu değildir. (e) bendinin uygulanması halinde de, piyasada fiyat araştırması yapılması zorunludur."

hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde; "İhale; bu Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri", "İstekli; mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini" ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Bütün bu hükümler bir arada değerlendirildiğinde, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek biri üzerine bırakılması şeklinde tezahür edecek bir ihalenin, 22 nci maddede belirtilen haller çerçevesinde ihtiyaçların tek kişiden karşılanmasına yönelik olarak düzenlenen doğrudan teminde söz konusu olamayacağı açıktır. Madde gerekçesine bakıldığında da bu usulün, işin doğası gereği ilan yapılmaksızın ihtiyacın belirli bir istekliden karşılanmasının kaçınılmaz olduğu durumlar veya Kanunun temel amacına aykırılık teşkil etmemek üzere küçük ölçekli günlük ihtiyaçlar dikkate alınarak düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Doğrudan temin, Kanunun 18 inci maddesinde ihale usulü olarak belirtilmekte ancak, gerek ihale hazırlık işlemleri açısından gerekse ihale süreci açısından diğer usuller için öngörülmüş kurallardan farklılık arz etmektedir. Bu nedenle, 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde belirtilen hallerdeki ihtiyaçların temininin, yine bu madde hükümleri çerçevesinde ve aşağıda belirtilen şekilde değerlendirilmesi uygun olacaktır.

1.İhtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden temini:

İdareler 4734 sayılı Kanunun, 22 nci maddesinin (a) bendinin uygulamasında, ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceği hususunu belge ile tevsik etmek durumundadır.

Mal alımlarında bu hususun, özel bir düzenleme olan ve 8.6.1983 tarih, 18701 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ticaret ve Sanayi Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları Muamelat Yönetmeliğinin 50 nci maddesinde tanımlanan ve adına belge düzenlenen kişinin muayyen bir tarihte, muayyen bir malın Türkiye’de fiilen ve münhasıran bir tacirin elinde bulunduğunu gösteren “yed-i vahit belgesi” ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Ancak, ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceği hususunun genel kabul görmüş bir belge ile tevsik edilmesinin mümkün olmadığı durumlarda ise, bu tespitin ne şekilde yapıldığına dair bir tutanak düzenlenerek onay belgesi ekine konulacaktır.

2.İhtiyacın özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden temini:

4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (b) bendi sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili bilimsel, teknik, veya sanatsal v.b. nedenlerle özel bir hakka sahip olmasını ifade etmektedir.

Bu nedenle, ihale konusu mal alımı, hizmet alımı veya yapım işi; bilimsel, teknik, veya sanatsal v.b. nedenlerle ve münhasır hakların korunması nedeniyle sadece belirli bir mal tedarikçisi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidi tarafından gerçekleştirilebiliyorsa, ilan yapılmaksızın anılan madde hükmüne göre doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkün bulunmaktadır. Örneğin idarelerin diğer usullerle temini mümkün olmayan bilimsel yayın, fikir ve sanat eseri, belirli bir akademik kişiden eğitim v.b. mal veya hizmet alımları bu bent kapsamında temin edilebilecektir.

Bu bende göre ihtiyaçların temininde, Kamu İhale Kurumunca yayımlanan tip şartname ve sözleşmelerin kullanılmasına imkan bulunmayan hallerde idarelerce, 4734 sayılı Kanunun 27 nci maddesi dikkate alınmak suretiyle işin niteliğine uygun ve ihtiyacı karşılayacak şekilde ihale dokümanlarının hazırlanması ve tip sözleşmeler yerine 4735 sayılı Kanunun 7 nci maddesi de dikkate alınarak idarenin ihtiyacına uygun sözleşmelerin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

3.Yedek parça, ek malzeme veya hizmetin ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden temini:

4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (c) bendi uyarınca, ilk alımı izleyen üç yıl içerisinde ihtiyaç duyulan yedek parça, ek malzeme veya hizmetin ilk alım yapılanın dışında başka gerçek veya tüzel kişiden temin edilememesi halinde, doğrudan temin yoluyla ihtiyaçların karşılanması mümkün bulunmaktadır.

Maddede belirtilen ilk alımı izleyen üç yıllık sürenin, ihale konusu mal yada hizmetin idarece tam olarak teslim alınması ve kullanıma başlanması şeklinde gerçekleşecek kabul tarihinden başlatılması gerekecektir.

Üç yıllık süreden sonra yapılacak olan ve ilk alım yapılanın dışında başka gerçek veya tüzel kişiden temini mümkün olmayan alımlar ise, 22 nci maddenin (a) bendine göre ve yukarıda belirtilen açıklamalara uygun olarak gerçekleştirilebilecektir.

4. 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi gereğince ihtiyaçların temini:

İdarelerin 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve 2003/1 no'lu Kamu İhale Tebliği ile güncellenen tutarı aşmayan ihtiyaçlarının ilan yapılmadan, ihale

komisyonu kurulmadan ve teminat alınmadan ihale yetkilisince görevlendirilecek kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Madde gerekçesine bakıldığında, anılan hükmün, maddede belirtilen tutara kadar özellikle kağıt, kırtasiye, elektrik malzemeleri gibi küçük ölçekli günlük ihtiyaçların karşılanması ile küçük bakım onarım işlerinin yaptırılmasında kolaylık sağlamak üzere ihale yetkilisince görevlendirilecek kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilebilmesi amacıyla düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, kanun koyucunun anılan maddede belirtilen nitelikteki ihtiyaçların karşılanmasında kolaylık sağlanmasına ilişkin amacı dikkate alınarak, ihtiyacın niteliğine göre, idari şartname ve tip sözleşme düzenlenmesi gibi hususlardan fiilen uygulama imkanı olmayanların idarelerce değerlendirilerek, ihale yetkilisinden alınacak onay belgesinde belirtilmesi ve ihtiyaçların bu değerlendirmeye göre karşılanması mümkün bulunmaktadır.

Bu itibarla; bu bent kapsamında yapılacak alımlarda şartname düzenlenmesinin zorunlu olmadığı, Vergi Usul Kanunu'na göre fatura veya fatura yerine geçen belgelerin 4734 ve 4735 sayılı Kanunların uygulanması bakımından sözleşme yerine geçeceği değerlendirilmektedir. Ancak, alımın niteliğine göre şartname ve/veya sözleşme düzenlenmesine gerek görülmesi halinde idarelerce, 4734 sayılı Kanunun 27 nci maddesi dikkate alınmak suretiyle işin niteliğine uygun ve ihtiyacı karşılayacak şekilde şartnamelerin hazırlanması ve tip sözleşmeler yerine 4735 sayılı Kanunun 7 nci maddesi de dikkate alınarak idarenin ihtiyacına uygun sözleşmelerin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

5. Taşınmaz mal kiralamaları

Genel bütçeye dahil idareler ile katma bütçeli idarelerin taşınmaz mal kiralamalarına ilişkin olarak; daha önce kiralanmış bulunan taşınmaz malların kira artış oranları, bugüne kadar olduğu gibi bütçe harcamalarına ilişkin yetki ve görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği esaslar doğrultusunda olacaktır. 4734 sayılı Kanun kapsamındaki diğer idarelerin kira bedellerinin ise, sözleşmelerinde belirtilen oranlarda artırılması mümkün görülmektedir.

Bundan böyle yapılacak olan taşınmaz mal kiralamasına ilişkin olarak düzenlenecek sözleşmelerde kira bedelinde artış yapılmasının öngörülmesi halinde; genel bütçeye dahil idareler ile katma bütçeli idarelerce artış oranının Maliye Bakanlığı'nın her yıl yayımladığı kira artış oranlarını geçmeyeceği yönünde hüküm konulması, diğer idarelerce ise genel uygulamalar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek oranlarda artış yapılacağı yönünde hüküm konulması mümkün bulunmaktadır.

Anılan madde kapsamında yapılacak taşınmaz mal alımı ve kiralamalarında; teminat alınması, tip şartname ve tip sözleşme esas alınarak şartname ve sözleşme düzenlenmesi mümkün bulunmayan hallerde, sözleşme genel hükümler çerçevesinde tanzim edilebilecektir.

II. Elektrik, Su, Doğalgaz Gibi Mevzuatın Verdiği Yetki Çerçevesinde Sunulan ve Tekel Niteliği Bulunan Mal Ve Hizmetlerin Temini:

4734 sayılı Kanunun "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde, Kanunun amacının ".....kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek" olduğu ifade edilmiş; "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde de ".....idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür." hükmü yer almıştır.

Kanunun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde; tedarikçi ve hizmet sunucusunun, ihalelere teklif veren kişileri; isteklinin, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini; ihalenin, Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerinde bırakıldığını gösteren işlemleri; teklifin, yapılacak

ihalelerde isteklinin sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge/veya bilgileri, ifade ettiği belirtilmiştir.

Kanunda düzenlenmiş olan ihale usulleri incelendiğinde, tamamında, alım sürecine ilişkin seçim ve değerlendirme kriterlerinin idarece belirlendiği, Kanunun 46 ncı madde hükmü uyarınca da sözleşmenin idarece düzenlenmesi gerektiği görülmektedir.

Bütün bu hükümler dikkate alındığında, 4734 sayılı Kanunun ihale edilebilir nitelikteki mal veya hizmet alımı ile yapım işlerinin temin yöntemini düzenlediği, bu yöntemde istekli veya isteklilerin teklif vermesinin zorunlu olduğu ve alım kurallarının tümüyle idarece belirlendiği hususunun esas olduğu anlaşılmaktadır.

Mevzuatın verdiği yetki çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerince sunulan ve tekel niteliği bulunan elektrik, şebeke suyu, doğalgaz, telefon hattı, resmi posta, resmi gazete gibi mal ve hizmetlerin 4734 sayılı Kanun hükümleri karşısındaki durumu incelendiğinde, bu tür mal ve hizmetlerin mahiyetleri gereği anılan Kanun hükümleri kapsamında temininin mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Zira söz konusu mal veya hizmetlerin üretim ve sunumu bunları üreten kurum ve kuruluşlara mevzuatın vermiş olduğu bir görev ve/veya yetkiye dayanmakta, bu mal veya hizmet tekel niteliğinde sunulmakta, sunum kuralları ilgili mevzuatlarında veya mevzuata dayalı bir yetki çerçevesinde ilgili kurum veya kuruluşlarca belirlenmektedir.

Söz konusu mal veya hizmetler bu nitelikleri dolayısıyla piyasada alınıp satılır durumda olmayıp, tarife fiyatları üzerinden, talep eden herkese sunulacak şekilde arz edilmektedir.

Açıklanan nedenlerle, mevzuatın verdiği yetki çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerince sunulan tekel niteliğindeki elektrik, su, doğalgaz, telefon hattı, resmi posta, resmi gazete gibi mal ve hizmetlerin, bu nitelikleri devam ettiği sürece, 4734 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaksızın ait oldukları mevzuat çerçevesinde temin edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu mal ve hizmetlerin temini ile ilgili olarak daha önce tesis edilmiş abonelik sözleşmeleri uyarınca yapılan alımlar, gerek bu mal ve hizmetleri sunan kurum ve kuruluşların ve gerekse alımı yapan idarelerin kendi mevzuatları doğrultusunda abonelik sözleşmelerinin uygulanması ile ilgili periyodik ödemeler niteliğinde değerlendirilmelidir.

Ancak her durumda, anılan mal veya hizmetlerin belirtilen niteliklerinin değişmesi, bu çerçevede; mevzuatın veya imtiyaz hakkının verdiği üretim ve sunum yetkisinin kalkması, tekel niteliklerinin kalmaması şeklinde ihale edilebilir nitelik kazanmaları halinde 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre temin edilmelerinin zorunlu olacağı hususu açıktır.

III- Tedavi Hizmetleri ile İlaç, Tıbbi Malzeme ve Tıbbi Ürünlerin Satın Alınması

4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelerin ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi ürün alımlarını anılan Kanun hükümleri gereğince ihale yapmak suretiyle gerçekleştirecekleri açıktır. Ancak, kanunlar gereğince tedavisi sağlanan kişilerin ayakta veya yataklı tedavileri için gerekli olan ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi ürünlerin anılan Kanun hükümlerine göre temin edilip edilmeyeceği hususunda tereddütler belirtilmektedir.

İdarelerin, ilgili kanunlarda belirtilen kişilerin tedavilerini sağlama veya bunun karşılığını ilgili mevzuatı kapsamında ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Dolayısıyla eczane yada bir başka sağlık kuruluşundan tedavi sırasında yada sonrasında reçeteye bağlı olarak alınacak ilaç, tıbbi malzeme ve gereçler ile tıbbi ürünlerin ve tedavi hizmetlerinin bedellerinin ödenmesine ilişkin esaslar ilgili mevzuatlarda düzenlenmiş, ancak teminindeki usul belirtilmemiştir. Uygulamada, tedavi yardımlarına ilişkin mevzuat ve bütçe uygulama

talimatları çerçevesinde uygulamayı kolaylaştırmak amacıyla idarelerin belirli eczanelerle anlaşmaları suretiyle bu alan düzenlenmektedir.

Her üç sosyal güvenlik sisteminde de (Emekli Sandığı, SSK, Bağ-Kur) tedavinin yataklı veya ayakta olması da göz önüne alınarak, ilaç ve benzeri tedavi giderleri belli oranlara kadar karşılanmaktadır. Yine Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 15 inci maddesinde tedavi giderlerinin ödenmesinde aranacak belgelerde yöntem üç şekilde belirlenmiş olup, ilkinde idarelerle anlaşmalı eczaneler arasında ödemede aranılacak belgeler, ikinci ayırmada memurlar tarafından karşılanan tedavi giderlerinin kendilerine ödenmesinde aranılacak belgeler, üçüncüsünde ise resmi ve özel sağlık kuruluşlarına yapılacak ödemelerde uygulanacak yöntem düzenlenmiştir.

Bu açıdan bakıldığında, özünde sosyal bir hak olan ve kişisel arz eden tedavi yardımlarının kişiler adına idarelerce karşılanması şeklinde bir uygulamanın söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, Kanunlar gereğince tedavisi sağlanan kişilerin ihtiyacı olan tedavi hizmetleri ile reçeteye bağlı ilaç, tıbbi malzeme ve ürünlerin alımında ilgili bakanlık ve sosyal güvenlik kuruluşlarının belirlediği esas ve usullerin uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Ancak bu idarelerin kendi işlettikleri sağlık kuruluşları yada bu kuruluşlar kapsamındaki eczaneler için yapacakları alımlar, 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale yapılmak suretiyle gerçekleştirilecektir.

IV- İlanlar

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına dahil idarelerce yapılacak olan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ihale ilanlarının, Kanunun 13, 24, 25 ve 26 ncı maddeleriyle getirilmiş bulunan ihale ilanlarına ilişkin hükümlere uygun biçimde yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

Ancak, kapsama dahil idarelerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Resmi Gazete aracılığıyla yapmış oldukları ihale ilanlarının incelenmesi sonucu, ihale ilanlarında bazı hata ve eksikliklerin bulunduğu tespit edilmiştir. Özellikle, bazı idarelerce yapılan ihale ilanlarının, 2886 sayılı Kanun veya diğer ihale mevzuatlarının ihale ilanlarına ilişkin hükümleri esas alınarak yapılmaya devam edildiği; 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan ilanlarda ise, Kanunun 24 üncü maddesinde belirtilen ve ihale ilanlarında bulunması zorunlu olan hususlara, ihale ilan metinlerinde yer verilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kanunun "ilanın uygun olmaması" başlıklı 26 ncı maddesinde, Kanunun 13, 24 ve 25 inci maddelerindeki hükümlere uygun olmayan ilanların geçersiz olacağı belirtildiğinden, ihale ilanları, bu maddelere uygun bir şekilde yenilenmedikçe ihale veya ön yeterliğin yapılamayacağı açıktır. Bu durumda, ilgili madde hükümlerine uygun olmayan ihale ilanlarına dayanılarak ihale işlemlerinin yürütülmeye devam edilmesi de hukuken mümkün olmayacaktır.

Bu nedenle, yapılacak olan ihale ilanlarının Kanunun getirmiş olduğu usul ve esaslara uygun bir şekilde yapılmasını temin etmek ve yayımlanmış olan ihale ilanlarındaki hataların ise, Kanunun 26 ncı maddesi hükümlerine uygun biçimde ek ilan yapılarak düzeltilmesini sağlamak amacıyla aşağıda yer alan hususların açıklanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerce yapılan ihale ilanlarında;

1- İhale konusu için idari şartnamesinde bulunan ve Kanunun 24 üncü maddesi gereğince ihale ilanlarında belirtilmesi zorunlu olan;

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası,

b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı,

c) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer,

d) İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihi (sözleşmenin imzalandığının yükleniciye tebliği tarihinden itibaren kaç gün içinde işe başlanacağı ve işin tamamlanma süresi),

e) Uygulanacak ihale usulü, ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu (İhale konusu işe ait idari şartnamede ihaleye katılabilmek için istenen belgeler),

f) Yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler (İhale konusu işe ait idari şartnamede, isteklinin ekonomik ve mali yeterliği ile mesleki ve teknik yeterliğine ilişkin istenen belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler ile iş deneyimi olarak kabul edilecek benzer işlerin tanımı),

g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı,

h) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı,

i) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte ve hangi usulle yapılacağı,

j) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği,

k) Teklif ve sözleşme türü (İsteklilerin tekliflerini götürü bedel üzerinden mi, teklif birim fiyat üzerinden mi verecekleri ile ihale sonucu üzerine ihale yapılan istekliyle imzalanacak sözleşmenin türü),

l) Teklif edilen bedelin en az % 2'si ile % 4'ü arasında, isteklilerce belirlenecek oranda geçici teminat verileceği,

m) Tekliflerin geçerlilik süresi,

hususlarına ihale ilan metinlerinde mutlaka yer verilmesi,

2- 01.01.2003 tarihinden önce uygulanmakta olan 2886 sayılı Kanun veya diğer ihale mevzuatı hükümleri esas alınarak hazırlanmış bulunan ihale ilan metinlerinin kullanılmaması,

Bu çerçevede,

a) Tespit edilen yaklaşık maliyete ilanda yer verilmemesi,

b) Kanuni ikametgah belgesi, ikametgah ilmühaberi, Türkiye'de ikamet edildiğine dair belge istenilmemesi veya Türkiye'de adres gösterilme zorunluluğunun getirilmemesi,

c) 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, sözleşme bedelinde artışa imkan vermediğinden, sözleşme bedelinde artış yapılabileceğine ilişkin hususlara yer verilmemesi,

d) Geçici teminat bedelinin idarece belirlenen maktu bir bedel veya tek bir oran olarak belirtilmemesi,

3- 4734 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında, ihale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilanlarda yer verilemeyeceği hüküm altına alındığından, ihale ilan metinlerinin, idarelerce hazırlanmış olan ihale dokümanı ve ihale konusu işin idari şartnamesi esas alınarak düzenlenmesi,

4- İlanlarda bulunması zorunlu hususları taşımayan ihale ilanları ile ihale dokümanında bulunmayan hususları içeren ihale ilanları, Kanununun 24 ve 25 inci madde hükümlerine uygun olmayacağından, bu hükümlere uygun olmayan ilanlarda yer alan hatalı hususların, idarelerce Kanununun 26 ncı maddesine göre ilanların yayımlanmasını takip eden on (10) gün içinde düzeltme ilanı yayımlanmak suretiyle ihale ilanlarının düzeltilmesi,

5- Yukarıda belirtilen süre içinde düzeltme ilanı yapılmak suretiyle düzeltilmeyen ihale ilanları ile Kanununun 13 üncü maddesindeki hükümlere uygun olmayan ihale ilanları, Kanununun 26 ncı maddesine göre geçersiz olduğundan, bu ilanların Kanununun 13, 24 ve 25 inci maddelerinde yer alan hükümlere uygun biçimde yeniden yapılması,

gerekmektedir.

Bu çerçevede, ihale veya ön yeterlik ilanları, 4734 sayılı Kanununun 13, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri, Kamu İhale Kurumunca yayımlanan ilgili uygulama yönetmelikleri ve ekinde yer alan standart formlar, ihale konusu işin idari şartnamesi ve yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak yapılacaktır.

V- Döner Sermayeli Kuruluşlar

Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idarelere bağlı döner sermayeli kuruluşların mal ve hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen hangi eşik değere tabi oldukları konusunun tereddüt oluşturduğu görülmektedir.

Anılan Kanun maddesinin (a) bendi, genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idarelerin mal ve hizmet alımlarında kullanılacak eşik değeri, (b) bendi Kanun kapsamındaki diğer idarelerin mal ve hizmet alımlarında kullanılacak eşik değeri belirlemektedir.

Bu çerçevede, genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idarelere bağlı döner sermayeli kuruluşların mal ve hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen eşik değere tabi olunacaktır.

VI-Teminatlar

4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerce yapılacak ihalelerde Kanunun 33 üncü maddesi gereğince, istekliler teklif ettikleri bedelin %2'sinden az %4'ünden fazla olmamak üzere kendi belirleyecekleri oranda geçici teminat vereceklerdir. Bu çerçevede, teklif edilen bedelin %2'sinden az tutarda geçici teminat veren isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılacaktır. Ancak, teklif edilen bedelin %4'ünden fazla oranda teminat verilmesi durumunda, gerek bu oranda teminatı isteklinin kendi iradesi ile verdiği ve idarenin zararına bir durum oluşmadığı, gerekse Kanunun 5 inci maddesinde yer alan rekabet ilkesinin ihlali sonucu doğmadığından söz konusu teklifin değerlendirme dışı bırakılmasına haklı bir gerekçe oluşturmayacaktır.

VII.Sözleşme Miktarı

Bazı ihalelerde işin niteliği gereği iş miktarının tam olarak önceden öngörülmesi ve sözleşme bedelinin belirlenmesi mümkün bulunmamaktadır. Örneğin idarelerin yıl içinde yapacakları mal alımlarının sonuçları bilinmeyeceği için bu malların taşınmasına ilişkin olarak yapılacak ihalelerde veya sağlık kuruluşlarına tedavi için başvuracak hasta sayısının ve hastalığın önceden tam olarak belirlenmesi imkan dahilinde olmadığından sağlık kuruluşlarınca yapılacak ilaç, sarf malzemesi v.b alım ihalelerinde miktar ve dolayısıyla sözleşme bedelinin kesinlik oluşturmayacağı açıktır.

Bu gibi hallerde, daha önceki dönemlerdeki alım miktarları dikkate alınarak idarelerce iş miktarının belirlenmesi gerekmektedir. Belirlenen bu miktarın daha sonra ortaya çıkacak ihtiyaçlar üzerine ihale edilen iş kapsamı içinde artırılması mümkün bulunmamaktadır. 4735 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde, sözleşme bedelinin aşılması kaydıyla sadece anılan maddede belirtilen hususlar için sözleşme değişikliğine imkan verilmiştir.

Ancak, yukarıda belirtilen nitelikteki alımlarla sınırlı olmak üzere; teklif birim fiyat tip sözleşmesinin uygulandığı ihalelerde, idarenin öngörüsünden daha az miktarda iş gerçekleştirilebileceğinin muhtemel olduğu durumlarda iş eksilişine imkan veren bir hükme idarelerce ihale dokümanı ve sözleşmede, "diğer hususlar" bölümünde yer verilmesi mümkün bulunmaktadır.

VIII. İhale Yetkilisi

4734 sayılı Kanun kapsamındaki bazı idarelerce, ihale yetkilisinin kim olacağı hususunda Kurumumuzdan görüş talep edilmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde "ihale yetkilisi"; idarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları olarak belirlenmiştir. İdarelerin bu yetkilerine sahip kişi veya kurulları ise, kendi mevzuatlarında belirlenmektedir. Bu nedenle, idarenin tabi olduğu kendi mevzuatı çerçevesinde, ihale yetkilisinin idarelerce belirlenmesi gerekmektedir.

IX. Katma Değer Vergisi

4734 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak 8 inci maddede eşik değerler ve muhtelif maddelerde de parasal sınırlar belirtilmiştir. Kanunda belirtilen eşik değerler ile parasal sınırların uygulanmasında, idarelerce ödenecek Katma Değer Vergisi (KDV) dikkate alınmayacaktır.

X. Mal veya Hizmet Alımı ile Yapım İşi Dışındaki İhaleler

4734 sayılı Kanun, Kanuna tabi idarelerin mal alım, hizmet alım ve yapım işleri ihalelerini kapsamaktadır. Kanunun 68 inci maddesinde de, bu işlerin ihalelerinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla 2886 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerin, mal, hizmet ve yapım dışındaki ihalelerinde 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilecektir. 4734 sayılı Kanun kapsamında olmakla birlikte 2886 sayılı Kanun kapsamında bulunmayan idareler ise, mal, hizmet ve yapım dışındaki ihalelerinde yine kendi tabi oldukları mevzuatın uygulamasına devam edeceklerdir.

XI. Diğer Hususlar

İdarelerce, ihtiyaçlarının karşılanmasında hangi ihale usulünün uygulanacağı, ihale dokümanında düzenledikleri hükümlerin mevzuata uygun olup olmadığı, bazı belgelerin ne şekilde düzenleneceği, ihale komisyonunun kimlerden oluşacağı gibi hususlarda da Kurumumuzdan görüş talep edilmektedir.

Yukarıdaki hususların uygulanmasına ilişkin yetki ve sorumluluk, Kanunun amir hükümlerine ve ihale konusu için gereklerine uygun biçimde tümüyle idarenin takdirinde bulunduğundan, söz konusu hususlara ilişkin olarak Kurumumuzdan görüş istenilmemesi, uygulamada 4734 sayılı Kanun hükümleri ile 20.11.2002 tarihli, 24942 sayılı ve 26.11.2002 tarihli, 24948 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanan Uygulama Yönetmelikleri çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, Kurumumuza hitaben gönderilen yazıların, Resmi Yazışma Kurallarını Belirleyen Esaslar'a uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Tebliğ olunur.